

Dosarul nr. 3ra-653/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (S. Slobodzean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

05 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului depus de către Ionașco Alexandru,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de către Ionașco Alexandru împotriva Primăriei s. Cojușna, r-nul Strășeni,
intervenient accesoriu Lungu Victoria cu privire la contestarea actului administrativ
și obligarea soluționării cererii,

împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul depus de către Ionașco Alexandru și s-a menținut hotărârea din 09
august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central

c o n s t a t ă:

La 28 mai 2018, Ionașco Alexandru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei s. Cojușna, r-nul Strășeni, intervenient accesoriu Lungu Victoria
cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea soluționării cererii.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că este proprietarul terenului, cu
destinație grădină, cu suprafața de 0,2253 ha, nr. cadastral *****, amplasat în *****,
ce-i aparține cu drept de proprietate privată în baza certificatului de moștenitor legal
nr. ***** din 04 iunie 2010.

A notat că proprietarul terenului învecinat – Lungu Victoria, admite grave
încălări în respectarea dreptului de vecinătate, din care motive deseori între ei apar
conflicte.

La 02 aprilie 2018, s-a adresat către Primăria s. Cojușna, r-nul Strășeni cu
cererea nr. 47, solicitând instituirea unei comisii speciale, cu deplasarea la fața
locului, pentru constatarea încălcărilor admise de către familia Lungu în vecinătatea
terenului său nr. cadastral *****, iar întru susținerea cererii sale a invocat că Lungu
Victoria a săpat pe hotarul dintre terenurile învecinate o groapă foarte adâncă, care a
dus în consecință la uscarea butașilor plantați de către el. În urma adresării către
organele abilitate, Lungu Victoria în loc să astupe groapa și să repare prejudiciul
cauzat prin acțiunile sale samavolnice, a construit o temelie din beton, fără a stabili

hotarele fixe și alte încălcări admise. În timpul construirii temeliei, muncitorii samavolnic au bătătorit terenul său, au călcat butașii plantați de către el, au tăiat crengile unor copaci ce-i aparțin. La fel, de către Lungu Victoria, la o distanță mai mică de 2 metri de hotar, a plantat o livadă de pomi fructiferi, ceea ce contravine legislației în vigoare. Pe lângă acestea, Lungu Victoria depozitează deșeuri pe un teren public, care se află la hotarul terenului ce-i aparține.

Prin răspunsul nr. 155 din 25 aprilie 2018, Primăria s. Cojușna, r-nul Strășeni, i-a comunicat că în procesul cercetărilor la fața locului, grupul de lucru nu a constatat cele relatate în petiție, fiind anexat și un act constatator.

Consideră reclamantul că Primăria s. Cojușna, r-nul Strășeni superficial a cercetat circumstanțele expuse în petiția sa din 02 aprilie 2018, neonorându-și astfel corespunzător atribuțiile sale prevăzute de legislația în vigoare.

În contextul expus, a cerut Ionașco Alexandru admiterea acțiunii, anularea răspunsului nr. 155 din 25 aprilie 2018 eliberat de către Primăria s. Cojușna, r-nul Strășeni, cu obligarea pârâtei să instituie o comisie nouă în vederea constatării faptelor expuse în cererea din 02 aprilie 2018, cu sancționarea persoanelor responsabile.

Prin hotărârea din 09 august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de către Ionașco Alexandru și s-a menținut hotărârea din 09 august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Ambele instanțe de judecată ierarhic inferioare și-au întemeiat soluțiile de respingere a acțiunii prin faptul că instanța de judecată nu este competentă să pună în discuție conținutul unui răspuns la o cerere adresată unei autorități publice, deoarece petiționarul nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, stabilirea conținutului răspunsului fiind atribuit exclusiv autorității publice competente.

Cu atât mai mult, că răspunsul Primăriei s. Cojușna, r-nul Strășeni nr. 155 din 25 aprilie 2018 nu poate fi anulat, or, acesta nu produce niciun efect juridic față de Ionașco Alexandru.

La 15 martie 2019, Ionașco Alexandru a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 09 august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În susținerea recursului Ionașco Alexandru a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 18 aprilie 2019, în adresa Primăriei s. Cojușna, r-nul Strășeni și Victoriei Lungu au fost expediate copiile recursului depus de către Ionașco Alexandru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor.

La 10 mai 2019, Primăria s. Cojușna, r-nul Strășeni a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de către Ionașco Alexandru, cu menținerea deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 09 august 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, pe care le consideră legale și întemeiate,

invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a prezentei spețe, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile din referința depusă, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Ionașco Alexandru este inadmisibil, din motivele ce succed.

În debut, Colegiul învederează că, în data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al acesteia.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Potrivit art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului aliniat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, condițiile de admisibilitate a recursurilor declarate împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel, în calitate de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel, în cauzele de contencios administrativ, vor fi verificate prin prisma normelor în vigoare până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, și respectiv încă valabile la momentul emiterii deciziei instanței de apel și depunerii cererii de recurs.

Astfel, conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Ionașco Alexandru la 27 februarie 2019, însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurent (f.d. 94).

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 15 martie 2019.

Totodată, în conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către Ionașco Alexandru, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel, asupra cărora Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea sa de recurs, formulată în memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al

părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului depus, deoarece Ionașco Alexandru nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de către instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de depunere a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul depus de către Ionașco Alexandru nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Ionașco Alexandru a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate,

a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Ionașco Alexandru împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 195 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul depus de către Ionașco Alexandru împotriva deciziei din 06 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic